

Vozlišča, ki se morajo razrešiti

Na problemski konferenci so komunisti Kliničnega centra, Onkološkega inštituta, Zavoda za transfuzijo krvi in Medicinske fakultete, ki jo je sklical sekretar Občinske konference ZKS Ljubljana Center Slavko Korbar, ocenili dosedanje delovanje in usmeritve bodoče aktivnosti komunistov pri uveljavljanju samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov v teh treh delovnih organizacijah. V tem prispevku izdajamo vrsto poudarkov iz razprav, kot so potekale na konferenci po vrsti.

V uvodnem referatu je dr. JOŽE DRINOVEC med drugim dejal, da je v letih po sprejemu ustave potekala v Kliničnem centru in vseh njegovih delovnih enotah intenzivna politična aktivnost, pa tudi obsežno strokovno delo, v katerega so bili vključeni tako komunisti kot tudi veliko delavcev Kliničnega centra. Temu velikemu začetnemu zamahu pa ni enako intenzivno sledil nadaljnji proces utrjevanja družbeno ekonomskega položaja TOZD in nadaljnega oblikovanja samoupravne organiziranosti ter odnosov znotraj vseh institucij, ki po svoji funkciji sestavljajo Klinični center. Prav tako nismo dosegli tesnejšega združevanja in povezovanja znotraj Kliničnega centra in navzven z drugimi institucijami, ki opravljajo zdravstveno varstvo... Nujno je treba preseči pretirano tehnološko zaprtost posameznih TOZD in njihovih delov, ki ovirajo racionalno organizacijo dela zdravstvenih delavcev, posebno še organizacijo neprekinjene dejavnosti v obliki dela v izmenah... Klinični center je bil zgrajen kot vseslovenska institucija, v kateri naj bi se zdravili bolniki z medicinsko najzahtevnejšimi boleznimi iz vse Slovenije. Hkrati naj bi bil spodbujevalec strokovno medicinskega razvoja celotne zdravstvene dejavnosti v republiki. Zaradi relativnega zaostajanja osnovne zdravstvene službe v ljubljanski regiji se je v Kliničnem centru povečal obseg dela za zavarovance z ljubljanske regije. Lani je bilo kar 62 odstotkov njegovih zmogljivosti zasedenih z bolniki iz ljubljanske regije. S tem pa se je krnila osnovna funkcija Kliničnega centra...

Komunisti moramo samoupravno organiziranje delavcev Kliničnega centra obravnavati kot proces stalnega razvoja v odnosih med delavci Kliničnega centra in uporabniki njihovih storitev...

V novembru lanskega leta je tovariš Edvard Kardelj v zvezi s tem med drugim dejal, da je za Klinični center najprimernejša organizacijska oblika združevanja delavcev TOZD, ki se vključuje v DO, le-te pa v sestavljeno organizacijo združenega dela. V okviru delovnih organizacij naj bi bile majhne TOZD, ki bi bile bližje delovnemu procesu, v njih pa bi se lažje prenašale izkušnje, izračunavala produktivnost, delavec bi v njih lažje odločal. V manjših TOZD je ustrežnejše vrednotenje dela in določanje osebnega dohodka, ki mora nujno temeljiti na kvaliteti in kvantiteti dela. Iste medicinske stroke pa bi se lahko povezovali tudi v skupnosti TOZD...

Zaostrene probleme v zdravstvu in odtujenost izobraževalnega procesa od po-

treb ljudi, je povedal v uvodnem referatu dr. Jože Drinovec, je mogoče rešiti le z ustrežno preobrazbo študija v zdravstvenih šolah in Medicinski fakulteti v skladu z načeli usmerjenega izobraževanja. Pogoj za to je dogovor o kadrovski politiki na področju zdravstva...

Letos bomo morali posvetiti največ pozornosti realizaciji osnovnega pogoja za oblikovanje temeljnih organizacij, to je ugotavljanju dohodka. Dohodka, ki naj bo resnično odraz dela in prizadevanj delavcev v temeljni organizaciji. Tako ugotovljen dohodek (na podlagi cene storitev) bo ob vseh ostalih stabilizacijskih ukrepih najmočnejša zavora za prekomerno trošenje, postavljanje včasih pretiranih zahtev po novih prostorih in opremljenosti...

Druga temeljna naloga, ki se kaže z vso ostrino pa je uveljavitev temeljne organizacije kot družbeno ekonomskega subjekta, ki pridobiva dohodek iz vseh svojih dejavnosti...

Tretja naloga, kjer se komunisti čestokrat spopadamo z ožimi kratkoročnimi interesi, tudi s skupinsko lastniško miselnostjo pa je nujnost, da tudi v bodoče združujemo del dohodka za realizacijo skupnih nalog...

Mag. ph. NADA CIBIC je spregovorila o razvoju samoupravne organiziranosti v Kliničnem centru in o družbeno ekonomskih odnosih. Poudarila je, da je bil za pri organiziranju Kliničnega centra leta 1974 napravljen določen kom-

Med prvimi, ki so ponudili pomoč ponesrečencem v Črni gori, so bili tudi krvodajalci pobratene Parme. Kar 180 se jih je prijavilo, da bi darovali kri.

promis, s tem da so imele TOZD različen status, kar je imelo za posledico težave pri enotni politiki vodenja in uveljavljanja družbeno ekonomskih odnosov. Glede smotne nadaljnje samoupravne organiziranosti in uveljavljanja teh odnosov pa moramo komunisti Kliničnega centra imeti povsem jasna in razčiščena stališča, kar je pogoj za uspešno aktivnost, je dejala.

Prof. dr. LIDIJA ANDOLJŠEK je svojo razpravo povzela v ugotovitvi, da moramo v razvoju stroke, organiziranosti in uveljavljanja samoupravnih odnosov v zdravstvu na današnji stopnji upoštevati poleg skupnih značilnosti tudi posebnosti posameznih dejavnosti. Zato menimo, da je za uresničitev temeljnih funkcij Kliničnega centra potrebna racionalna strokovna utemeljitev dela na eni strani in učinkovito horizontalna in vertikalna povezava posameznih strok na drugi strani.

Na nas je, da skupaj s predstavniki osnovne zdravstvene službe in regionalnih bolnišničnih pripravimo ustrezne predloge za izpeljavo delitve dela. Na Zdravstveni skupnosti

Nov vrtec na Poljanah

23. aprila so na Poljanski cesti 2 slovesno odprli novo enoto VVO Poljane. Objekt je zgrajen iz sredstev samoprispjevka občanov, v njem pa bo našlo prostor 60 otrok od 2.-7. leta starosti oziroma štiri oddelki. Otvoritvi so prisostvovali predstavniki občine in skupnosti otroškega varstva, cicibani pa so pripravili pester program.

Slovenije pa leži odgovornost, da spelje postopek dogovarjanja in zagotovi dosledno izvajanje doseženih sporazumov.

Dr. BETI BARILIČ-KOLAR je spregovorila o svobodni menjavi dela. Svobodna menjava dela še ni zaživila, prav tako še ne nagrajevanje po delu, verjetno zato, ker je bilo pavšalno planiranje in pavšalne cene predolgotrajno. Potrebno je več neposrednega dogovarjanja, predvsem pa je treba poučiti uporabnika, kaj je prvenstvena naloga Kliničnega centra.

Prof. dr. MIHA LIKAR se je dotaknil vprašanj o diplomantih na Medicinski fakulteti, o njihovih nalogah in ovirah izobraževanja zdravnikov. Skoraj četrtina visoko kvalificiranih kadrov odhaja... Pomankanje kadrov v posameznih zdravstvenih dejavnostih je dokaz, da nismo ravnali načrtno in usklajeno. Pri izobraževanju višjih in srednje kvalificiranih zdravstvenih delavcev je v zadnjem desetletju še večje neskladje glede na razvoj in možnosti zdravstvenih dejavnosti. Dr. Likar je zaključil referat z besedami tovariša Tita: »Potrebno pa je varovati temeljno nit vsesplošne jugoslovanske izobrazbe, ki mora biti v vsaki republiki enaka, to je jugoslovanska in da posamezno ohrani nekatere nacionalne posebnosti.«

Dr. TOMAŽ ŠILER je spregovoril o aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v Kliničnem centru, posebej še sindikata. V minulemu letu je bil narejen dokajšen pozitiven premik v tem delu... Dosegli smo izboljšanje osebnih dohodkov zdravstvenih delavcev (med drugim), ki so močno zaostajali za osebnimi dohodki v drugih dejavnostih... S povečano aktivnostjo sindikata se je ustvarila tudi boljša družbeno politična klima v Kliničnem centru in to je vzpodbuda za nove akcije.

V razpravo se je vključil tudi sekretar mestnega komiteja ZKS Ljubljana Marjan Orožen: Zdi se mi, da je današnja konferenca prvi pomembni

začetni korak komunistov vseh štirih delovnih organizacij k uresničevanju smernic predsedstva Centralnega komiteja ZKS za nadaljnjo preobrazbo družbeno ekonomskih odnosov na področju zdravstva. Razumljivo vsi skupaj pričakujemo, da bo to res prvi ne pa zadnji korak... Problemi, obdelani v gradivu in v razpravi naravnost kličejo po aktivnosti komunistov v celotnem samoupravnem sistemu zdravstvenega varstva. Naravnost kličejo po tem, da morate, če hočete biti neka stvarna subjektivna sila, imeti svoja stališča, svoje ocene, svoje predloge.

SERGEJ KRAIGHER član predsedstva SFR Jugoslavije, ki se je udeležil problemske konference v Kliničnem centru je med drugim dejal: »Naloge, ki stojijo pred nami pri oblikovanju celovite zdravstvene politike v Sloveniji so jasno načrtane. Klinični center mora ponovno najti smoter, zaradi katerega je bil ustanovljen, oddvojiti mora od svoje osnovne funkcije naloge, ki jih je prevzemal v zadnjih letih za kritje potreb uporabnikov po zdravstvenem varstvu ljubljanske regije. To je začetek. Klični center se mora tudi organizacijsko ustrezno usposobiti za opravljanje svoje funkcije«, Sergej Kraigher je poudaril vlogo uporabnikov, katerih dejavno prisotnost v okvirih Kliničnega centra še pogrešajo. »Če hočemo zagotoviti trdno materialno osnovo Kliničnega centra, da bi sledil razvoju medicine, moramo zagotoviti udeležbo uporabnikov v odločanju o vseh zadevah, ki se nanašajo na delo in razvoj Kliničnega centra. Prav lahko postavimo pod vprašaj nadaljnji dvig strokovne ravni, če ne bomo zavrli stihijskega razvoja v smeri spreminjanja v regionalno bolnišnico.«

Za drugo najpomembnejšo nalogo je Sergej Kraigher poudaril razvijanje znanstveno-raziskovalnega dela tretjo - ustrezen sistem študija na medicinski fakulteti.

A. Š.

Podaljšani roki za pripravo načrta Ljubljana 2000

Zadnji čas je čutiti, da vlada manjše brezvetrje, kar za deva akcije Ljubljana 2000. Novo je med drugim to, da so se roki za oblikovanje prvega planskega dokumenta, ki bo vseboval obsežne analize razvoja Ljubljane v zadnjih desetih letih, in smernice razvoja za naslednjih 20 let, z aprila premaknili na julij. Smisel tega podaljšanja je v tem, da se oblikovanje dolgoročnega družbenega plana Ljubljane spravi v isti rokovanik, ki je dogovorjen za sestavo republiškega plana. Jasno je namreč, da mu bo ljubljanski načrt dajal pomembno in značilno noto.

Kot že rečeno, ta čas v zavodu za družbeni plan Ljubljane, več ali manj že končujejo s strokovnimi nalogami. S tem ko bo ta prvi planski dokument dokončan in nato dan v javno razpravo, je znova pričakovati večjo in širšo živahnost v planskih aktivnostih. Javna razprava naj bi služila pripravi osnutkov samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, katere naj bi sprejeli marca prihodnje leto. Osutek naj bi vseboval tudi predlog materialnih obveznosti za uresničevanje plana.

Dokajšnja pozornost velja ta trenutek dogajanju v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih. Delavci zavoda so lani imeli več razgovorov in seminarjev z omenjenimi nosilci družbenega plana, glede priprav za dolgoročni načrt razvoja v teh družbenih celicah. Razen teh analiz, ki nastajajo v zavodu, bodo nad vse pomembne tudi te, ki jih bodo oblikovali v tako imenovani temeljni ravni. Kot je moč ugotoviti pa zaenkrat od tu ni glasov o očitnejših tovrstnih prizadevanjih, kar navaja k ugotovitvi, da je treba ta proces vzpodbuditi. Kaže tudi, da občinski komiteji za družbeno planiranje niso povsem uspešno opravili svoje naloge in niso bili v zadostno pomoč krajevnim skupnostim pri teh opravilih.

J. K.